

робітництва укладено договір між ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» та компанією 1С про пільгові умови поставки програмних продуктів і методичних матеріалів. Завдяки цьому в комп'ютерних класах КНЕУ встановлено ліцензійне програмне забезпечення компанії 1С, яке оновлюється, що є дуже важливим за умови постійних змін у бухгалтерському та податковому законодавстві України. Таким чином, студенти мають змогу вивчати облік на актуальному програмному забезпеченні.

Формування фахових компетенцій студентів спеціальності «Облік і аудит» з володіння програмними продуктами з обліку здійснюється в кілька етапів. Першим етапом є оволодіння студентами навичок із заповнення первинних документів в інформаційній системі 1С: Бухгалтерія для України. Навчання здійснюється у формі тренінгу паралельно із вивченням дисциплін «Фінансовий облік І» і «Фінансовий облік ІІ».

Другим етапом є оволодіння студентами вмінь і навичок із формування нормативно-довідникової інформації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Для цього в навчальному плані передбачено дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку» та «Організація обліку з використанням програми «1С: Бухгалтерія».

Завершальним етапом оволодіння студентами програмними продуктами з обліку є виконання міжпредметного комплексного тренінгу на магістерському рівні підготовки, який передбачає виконання завдань із заснування підприємства, організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, складання фінансової, податкової та статистичної звітності та проведення фінансового аналізу в умовах сучасних комп'ютерних управлінських інформаційних систем і технологій.

Ще одним важливим аспектом у формуванні практичних навичок фахівців з бухгалтерського обліку є оволодіння студентами спеціалізованими програмними продуктами для роботи із законодавством і нормативно-правовими актами України, для цього в комп'ютерних класах встановлено інформаційну систему Ліга:Закон.

Отже, в КНЕУ створено належні умови для оволодіння студентами програмними продуктами з обліку для формування їх фахових компетенцій.

*Коцупатрий М. М., професор,  
Соколовський А. Т., доцент,  
Іваненко Ф. В., доцент,  
факультет економіки АПК*

### **МІЖПРЕДМЕТНІ ТРЕНІНГИ — ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМНОГО ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Проведення міжпредметних тренінгів і семінарських занять, спрямованих на розвиток практичних умінь, є необхідним завданням при навчанні студентів IV та V курсів бакалаврського та магістерського рівнів. Для цього на кафедрі «Економіки агропромислових формувань» розроблено навчально-методичні матеріали на прикладах дослідження ефективності виробництва хлібо-булочної та молочної галузі. На міжпредметному тренінгу одночасно досліджуються технологічні та економічні показники, сектори виробництва, які впливають на результати фінансово-господарської діяльності підприємства.

Статус дослідницького університету зобов'язує викладачів посилити інноваційну складову змісту навчання студентів. Тобто необхідно навчити студента вчитися, мислити, рахувати і аналізувати виробниче середовище АПК і не тільки. І головне навчити студента самостійно навчатися.

Для цього необхідно дати студентові фундаментальні знання. Це взаємопов'язані системні знання по технології, виробничим процесам, екології, менеджменту, маркетингу і економіці. Тобто, проводити з студентами окрім лекцій практичні заняття по тріо (технологія, екологія і економіка, ТЕЕ) тетра- (технологія, екологія, менеджмент і економіка ТЕМЕ) та пента тренінги (технологія, екологія, маркетинг, менеджмент і економіка ТЕММЕ). На тренінгах студенти виконують задачі по основним взаємопов'язаним дисциплінам, які вивчались поодиночці.

На тренінгах студенти повинні одержати цілісні системні знання елементів виробничої сфери АПК і навчитись рахувати показники виробництва матеріальні, енергетичні, фінансові, в тому числі навчитись розраховувати показники виробництва, які безпосередньо впливають на економіку та соціальну сферу. Але рахувати потрібно по міжнародним правилам і стандартам.

Тренінгом передбачено виконання самостійної домашньої комплексної контрольної роботи з розрахунками матеріального балансу, собівартості продукції та рентабельності виробництва. При виконанні такої роботи розкриваються головні питання технологічних і організаційних умов ефективного використання наявних ресурсів для зростання ефективності виробництва.

Запорукою успішності міжпредметного тренінгу є чітке окреслення його цілей та усвідомлення цих цілей студентами. Цілі визначаються для того, щоб знати, що саме студенти повинні знати та вміти робити після закінчення навчання.

Таким чином, метою проведення такого тренінгу є формування у студентів широкого фахового кругозору, здатності мислити нестандартно, у студентів розвиваються такі здібності, як уміння самостійно збирати, обробляти інформацію діючих підприємств та спроможність її ефективно використовувати в процесі виконання домашньої самостійної аналітичної роботи, відбувається формування творчої особистості, яка б могла генерувати свої ідеї, шукати нові методи до вирішення проблем підприємства в глобалізованому суспільстві.

Міжпредметний навчальний тренінг — це активна навчальна діяльність студентів зі взаємопов'язаних дисциплін, під час якої майбутні фахівці виконують тренінгові завдання адаптовані до майбутньої професійної діяльності. Такий тренінг сприяє динамічним змінам у професійних уміннях студентів використовувати інноваційні технології і розраховувати економічні показники виробництва, розвиває творчі здібності та системні форми мислення.

Відомо, що одна із основних функцій освіти: навчити студентів працювати — тобто освітня система повинна тренувати тих, хто веде і організовує економіку підприємства, забезпечує впровадження найкращих технологій.

Адже саме під час міжпредметного тренінгу студенти отримують можливість відчувати взаємозв'язки технології, процесів виробництва його економічних та екологічних показників і виконують функції реальних учасників виробничого процесу.

Особливої уваги потребує поширення видавництва навчальних посібників і методичних матеріалів для впровадження відносно нової форми навчання, як **міжпредметний тренінг**.

Реалізація цілей міжпредметного тренінгу досягається шляхом опрацювання практичних задач за показниками діючих підприємств, що дає можливість студентам застосувати теоретичні надбання на практиці.

Контроль та ефективність засвоєння матеріалу та набуття навичок з розрахунків діючих виробництв здійснюється на підставі таких критеріїв:

- уміння розраховувати матеріальний баланс виробництва;
- уміння розраховувати собівартість та рентабельність продукції;
- володіння теоретичним та практичним матеріалом;
- уміння структурувати опрацьований матеріал;
- уміння практично застосовувати набуті знання;
- виявлення вмінь та навичок практичного осмислення проблем підприємства;
- підвищення ентузіазму студентів до прийняття активної участі у занятті та загальне задоволення процесом навчання;
- уміння подавати підсумки виконаної домашньої роботи у вигляді звіту-реферату, який оформлений згідно з установленими вимогами;
- формування професійних компетенцій згідно кваліфікаційних характеристик професії економіста.

### *Література*

1. Технологія переробки сільськогосподарської продукції / Іваненко Ф. В., Соколовський А. Т. — К.: КНЕУ, 2012. — 250 с.
2. Міжнародні системи вимірювання в економіці / Колотило Д. М., Соколовський А. Т. — К.: КНЕУ, 2000. — 176 с.
3. Системи технологій в економічній діяльності та екології / Колотило Д. М., Соколовський А. Т., Афтандіянц В. В., Коваленко О. М. — К.: КНЕУ, 2010. — 327 с.

*Кудлай В.Г., канд. екон. наук, доц.,  
кафедра економіки агропромислових формувань*

## **ВИРОБНИЧІ ЕКСКУРСІЇ ЯК ВАЖЛИВА ФОРМА ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ**

Сучасні суспільні виклики вимагають упровадження в навчальну діяльність таких форм і методів, які сприяють саморозвитку особистості, творчої активності, критичному переосмисленню здобутків науки. На наше глибоке переконання, лише тісний зв'язок науки і практики дає можливість май-